

دوره نهم تقيديه

جلسه ۱۲۵

صورت مشروح

مذاكرات مجلس

(بدون مذاكرات قبل از دستور)

۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۱۲ - ۱۹ محرم ۱۳۵۴

شماره مسلسل : ۵۵۹

قیمت اشتراك } حالیه
داخله ۷۵ ریال
خارجیه ۱۰۰ ریال
نك شماره : دو ریال

مطبعة مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه بیست و یکم اردیبهشت ماه ۱۳۱۲ (۱۶ عمر ۱۳۰۶)

فهرست مذاکرات

- (۱) تصویب صورت مجلس
- (۲) بقیه شور لایحه متمم قانون بودجه ۱۳۱۲

(۳) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس دو ساعت قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس عصر سه شنبه نوزدهم اردیبهشت را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (گفته شد - خبر) صورت مجلس تصویب شد.

۲ - بقیه شور لایحه متمم قانون بودجه ۱۳۱۲ از ماده پنجم

رئیس - ماده پنجم از لایحه متمم بودجه ۱۳۱۲ مملکتی مطرح است قرائت میشود.

ماده ۵ - وزارت عدلیه مجاز است که مفردات ماده ۱۱ قانون استخدام قضات مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۰۶ را که در دو ماه آخر سال ۱۳۱۱ موقوف الاجرا مانده تا آخر تیر ماه ۱۳۱۲ بموقع اجرا گذارد

رئیس - آقای طباطبائی دیبا

طباطبائی دیبا - چنانکه بنده در جلسه گذشته هم عرض کردم این لایحه يك موادی دارد که ابدأ مربوط بقانون

متمم بودجه نیست از جمله آنها این ماده پنجم است این ماده مربوط بترفیعات قضات است دريك تاريخی قانونی در مجلس تصویب شده راجع بترفیعات و رتب قضات و يك ترتیب معینی داده اند دريك موعده معین و وقت معین که در دو ماه آخر سال ۱۳۱۱ میبایست این قانون اجرا شود حالا در این ماده که هیچ مربوط به قانون متمم بودجه نیست ذکر می شود که آن قانونی که موقوف الاجرا مانده در آن وقت معین این حقیقتاً نه برید می شود تا ۱۳۱۲ و بنده عقیده ام این است که این يك سابقه بدی است. قانونی که از مجلس میگذرد باید اجرا شود و در جلسه گذشته لایحه که رئیس کل تجارت آوردند آنجا هم يك عبارتی بود که بنده آن را تلفظ نمودم و خیلی از آقایان هم تلفظ نمودند و بالاخره اصلاح شد نظیر این عبارت بود که فلان قانون مدتی است

این مذاکرات مشروح دوازدهمین جلسه از دوره نهم تقنینیه (مطابق جدول ۸ از دوره ۱۳۰۵)

دائرة نشر نویسی و تحریر صورت مجلس

تألیف اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

- غائبین بی اجازه - آقین - حیدری - دکتر امیر اعلم - میان - طباطبائی وکیلی - افشاری - آصف - طهرانی - محمودی - حبیبی - حبیبی - طباطبائی بروجرودی - بختیار - موقر - قوام - ناصری - قراقرز - سکوند.

قانون ملق نمی شود قانون موقوف الاجرا نمی شود در کمیسیون بودجه هم بنده توضیح خواستم آقای وزیر عدلیه تشریف نداشتند آقای وزیر مالیه بکن توضیح مختصری دادند ولی مقنع نبود فرمودند بوا-ظه غیت و مسافرت آقای وزیر عدلیه این قانون در موقوف خودش اجرا نشده است و این است که تمهید می شود بنده عقیده ام این است که غیت و مسافرت يك وزیر نباید قانون را موقوف الاجرا بگذارد اگر وزیر عدلیه نبود که قبل عدلیه بود میبایستی این قانون به موقع خودش اجرا شود حالا که در موقوف خودش اجرا شده باید باشد تا سال آینده که در موقوف خودش باز اجرا شود چون آنها سوابق خوبی نیست بنده بکلی با این ماده مخالفم و تقاضا دارم در صورتی که آقایان تصویب فرمایند این ماده از قانون منمم بودجه حذف شود بعد آقای وزیر عدلیه اگر بخواهند این قانون را تمهید کنند يك لایحه مستقماً می آورند و در مجلس هم حاضر می شوند آنوقت دفاع میکند و تصویب می شود و الا اینجا خیلی بی نهایت است.

وزیر مالیه (آقای قلی لاده) - فرمایشی که آقای دیبا

فرمودند بنده درست به کهنش نمی توانم برسم و اسباب تعجب بنده است این مطلب یکی دو مرتبه اینجا ذکر شده خود ما که نباید مشتبه باشیم. قانون باید اجرا شود یعنی دولت باید اجرا کند. قانون را نمی شود در دوران ساخت و کنار گذاشت یعنی دولت نمی تواند کنار بگذارد. قانون را نمی شود تعطیل کرد یعنی دولت نمی تواند تعطیل کند. ولی خود مجلس میتواند اینکار را بکند. مجلس میتواند بگوید فلان قانون ملق است فلان قانون منسوخ است فلان قانون موقوف الاجرا باشد مجلس می تواند اصلاً فلان قانون را بپاره کند دور پندارد قانون دیگری جایگزین بگذارد قوانین موضوعه وحی آسمانی نیست که بگویم نمی شود موقوف الاجرا گذاشت. چرا نباید موقوف الاجرا بماند الا آن يك قانونی بگذارد که فلان قانون موقوف الاجرا بماند. چاره غیر از این نیست آقا قوانین مبنی بر حکمتی است. حکمت این کار چیست که اگر در فلان ماه اردی بهشت این کار نند و در ماه خرداد شد این حکمت زایل می شود! هیچ

چیزی نمی شود. در آنوقت ایشان برای کارهای مهم این مملکت مشغول بودند و این کاری است که همیشه خودشان میکنند و دقت دارند در این کار و این کارها را سپرده بودند به کفیل. اگر فلان آدم کارش خوبست خدمتشان خوبست درجه باید باو داده شود حالا اگر دو ماه دیگر نشود چهار ماه دیگر بشود بنده میخواهم بگویم که در امور این دنیا چه خللی وارد می شود. امور مبنی بر حکمتی است مجلس شورای ملی حق دارد هر قانونی را بخواهد موقوف الاجرا بکند بلکه منسوخ بکند یا قانون جدیدی جایگزین بگذارد. اینهم که در قوانین اساسی آمده قانون تقابل بردار نیست قانون نباید مسامحه بشود یعنی کسان دیگری که مجری هستند حق ندارند بدون اجازه مجلس قانون را مهمل بگذارند.

دیبا - بنده اجازه میخواهم بگویم - سوه تقاضای شده توضیح

عرض کنم

رئیس - آقای فرش

فرشی - بنده يك توضیح میخواستم چون آقای وزیر مالیه توضیح دادند دیگر عرضی ندارم.

دیبا - بنده اجازه میخواهم سوه تقاضا شده.

رئیس - در چه؟

دیبا - در عرض بنده سوه تقاضا شده بموجب نظامنامه ممکن است توضیح بدهم.

رئیس - در صورتیکه سوه تقاضا محقق باشد. بفرمائید

طباطبائی دیبا - آقای وزیر عدلیه ظاهراً عرض بنده را اینطور تفسیر کردند که بنده مقصودم این است که مجلس حق ندارد يك قانونی را موقوف الاجرا بگذارد بنده مقصودم این نیست مجلس البته حق دارد که يك قانونی را فسخ کند موقوف الاجرا کند بنده مقصودم این است که اینها يك سوابق بدی است آنوقت ممکن است هر قانونی را يك وزارتخانه موقوف الاجرا بگذارد در يك موقع معینی باید بپاید از مجلس اجازه بخواهد که دو مرتبه اجازه بدهند بنده مقصودم این است که این سابقه پیدا نشود این است که عقیده دارم این ماده حذف شود و البته مجلس همیشه حق دارد. جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - موافقین با ماده پنج قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده ششم قرائت میشود. ماده ششم - وزارتخانه ها و ادارات دولتی در موافقی که به پستاران قشون با اینب علاوه بر خدمت قشونی خدمت پستاری در دوایر پادشاهت کشوری رجوع کنند و هم چنین در صورتی که اداره صبحه بدواساز قشون احتیاج پیدا کند می تواند علاوه بر حقوقی که به پستاران و دواسازان مذکور از بودجه وزارت جنگ داده می شود برای خدمت کشوری نیز حق الزحمه بدهند مشروط بر اینکه ارجاع خدمات کشوری به آنها موافقت وزارت جنگ باشد چنانچه شغل کشوری دیگری بسایر صاحب منصبان لشکری رجوع شود در صورتی که صاحب منصب مزبور حقوق رتبه خود را از وزارتخانه متبوعه دریافت نماید از حقوق شغل کشوری که باو رجوع شده معادل مبلغی که از وزارتخانه متبوعه خود میگیرد کسر نخواهد شد.

رئیس - آقای دیبا

دیبا - بنده عرضی ندارم.

رئیس - آقایانی که با ماده شش موافقت دارند قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده هفتم ماده هفتم - وزارت مالیه مجاز است آنچه از عایدات ریالی سه ۱۳۱۱ اسعار خارجی خریده شده و بملک کافی نبودن عایدات پهلوی ۱۳۱۱ به مصرف مخارج اسعاری سال مذکور رسیده است بخرج قطعی منظور دارد و نیز قیمت اسعاری را که از موجودی سال ۱۳۱۰ بملک مذکور در فوق به مصرف مخارج اسعاری ۱۳۱۱ رسیده است از عایدات ریالی سال ۱۳۱۱ به موجودی سال ۱۳۱۰ رد نماید.

رئیس - اشکالی نیست؟ (خیر) آقایانیکه موافقت دارند با ماده هفت قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده هشت:

ماده ۸ - عایدات معدن شمشک تا استهلاك وجوهی که برای ساختمان راه شمشک از عایدات انحصار قند و جای داده شده جهت استهلاك وجوه مزبوره بحساب عایدات انحصار قند و جای برده خواهد شد.

رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور کلانی - بنده مایل بودم آقای وزیر مالیه يك توضیحی التفات کنند در صورتی که عایدات امسال شمشک از بابت وجوهی که از عایدات قند و شکر گرفته شده داده شود شمشک خواهد شد یا نه؟ مقدار عایدات شمشک را توضیح فرمایند.

وزیر مالیه - این يك چیزی است که با دادن بکسال

عایدات شمشک نمی شود باید چندین سال همینطور داده شود. معدن شمشک را آقایان مسووند بنده بودم يك وقتی دوپست هزار تومان پادو پست و پنجاه هزار تومان به موجب يك قانونی از وجوه انحصار قند و جای برای ساختن راه شمشک اعتبار داده شد بعد مجدداً قانونی گذشته چهار صد و پست و پنجاه هزار تومان اعتبار دادند و اینهم صرف شده و باز هم صرف می شود که این راه تا شمشک باید برود راه بسیار سختی است و باید باز بشود و اگر ناآنجای زود قابل استفاده نیست و تا حالا معدن شمشک عایدات مهمی نداشت برای اینکه بایلی و کلنگ و همین وسایل خودمان میکنند و می فروختند عایدات سال گذشته گویا سه هزار تومان بوده یعنی از سال قبل پانزده هزار تومان بیشتر بجاری که خاطر ام هست بوده ولی حالا در بودجه سالگتی پارسال و در امسال مبالغ عمده منظور شده برای خرید ماشین آلات پارسال صد و پنجاه هزار تومان بود امسال هم قریب سی هزار تومان برای تهیه ماشین آلات است و شصت و پنجاه هزار تومان برای خفر توتل در نتیجه این استخراج خیلی مبالغ عمده ترقی میکند یعنی نه تنها دور برابر و سه برابر می شود بلکه ممکن است پنج برابر بشود برای اینکه چنانکه آقایان مسووند کارخانه سمنت سازی خودش قریب سی چهل هزار خروار شاید ذغال میخواهد و همچنین کارخانه های قند و کارخانه های قند جدید التاسیس و سایر کارخانجات این است که تزییی داده خواهد شد که به مقدار کلی استخراج شود و آنوقت البته

ممکن است زودتر مستهلك شود و این چون از وجوه انحصار قد و جای بود درظاهر اگرچه ذکر نشده بود ولی مد معنی بطور استراض داده شده بود چون ارتباط خیلی مستقیم با راه آهن ندارد و ارتباط غیر مستقیم دارد از این جهت دوباره که عاید شد باید جایش بگذاریم و البته وقتی که کارخانه سنت سازی راه افتاد شاید چند سال که عرض کردم بگذرد مستهلك بشود

رئیس - آقابابیکه با ماده هشتم موافقت دارند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده نهم قرائت میشود ماده نهم - وزارت مالیه مجاز است اولاً اضافه مخارج وزارت امور خارجه را مربوط به مخارج مسافرت مأموزین و قیمت تلگراف بابت سال ۱۳۱۱ که بابت پیش آمدهای فوق العاده از میزان اعتبار بودجه ۱۳۱۱ آن وزارتخانه تجاوز کرده از صرفه جویی سایر اعتبارات بودجه مذکور تأدیه نماید. ثانیاً ۹۴۳۲۰ ریال برای ردیف افراد نظریه بابت ماهی پست ریال اضافه سال ۱۳۱۱ و همچنین (۱۲۷۴۸۵ ریال) اضافه مخارج ملزوماتی سال ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ و ۱۳۱۱ تشکیل نظیراً از صرفه جوییهای سال ۱۳۱۱ اداره مزبوره به ادارات طلبکار پردازد. ثالثاً از محل صرفه جوییهای بودجه ۱۳۱۲ مجلس شورای ملی اضافه مخارج ساختمانی مجلس شورای ملی را که در سال ۱۳۱۱ علاوه بر اعتبار مربوطه پدید آمده است تأدیه نماید. رابعاً نامیزان هفتاد هزار ریال بقیه بودجه ۱۳۱۱ حکومت بختیاری را که از اعتبار تصویبی بموجب ماده ۲۵ منم قانون بودجه ۱۳۱۰ بحکم اشغراز تجاوز کرده است از محل صرفه جوییهای بودجه ۱۳۱۱ تأدیه و بخرج منظور دارد

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - اینجا راجع به مخارج ملزوماتی نظریه يك كلمه نوشته ادارات طلبكار چون ممكن است اشخاص

مجلس شورای ملی تمام موافقتها و مساعدتهای ممکنه را کرده اند و میتوانم اظهار کنم که ما با بودجه خودمان بالمره اداره کارهای خودمان قادریم (صحیح است). آقابابیکه با ماده نهم موافقتند قیام فرمایند.

(عده کثیری برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده دهم قرائت میشود.

ماده ۱۰ - الف - مبلغ ۳۵۰۰۰ لیره از محل ذخیره لیره مملکتی وزارت مالیه اعتبار داده میشود تا مصارفی را که مربوط به موضوع تأمین حقوق ابران در نقط جنوب بعمل آمده است از قبیل اعزام هیئتی بزرگ برای مداومه حقوق مذکور و استشاره از متخصصین و کلیه مخارج دیگر از هر قبیل پرداخته و بخرج منظور دارد

ب - وزارت مالیه مجاز است اثاثیه وسایر اشیائی را که برای احتیاجات مربوطه بکارهای لفظ از محل اعتبار فوق خریده شده است پس از رفع احتیاج تحویل گرفته و بمصرف حوائجی که برای وزارت خاتما و ادارات دولتی پیش می آید برساند.

رئیس - آقای طباطبائی دیبا

طباطبائی دیبا - عرضی ندارم

رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور - البته چون توضیحات راجع به لغت را در موقع دیگر دولت بمجلس عرض خواهد کرد بنده فعلاً در این موضوع نیسخواهم توضیح بدهم ولی مایلم که آقای وزیر مالیه بفرمایند این اثاثیه و اشیائی را که برای احتیاجات مربوطه بکارهای لغت خریده اند چه اشیائی است و این اثاثیه و اشیاء چطور مورد استفاده ادارات دولتی قرار میگیرد که بعد با ادارات دولتی بدهند و اگر چیزی هست که مورد استفاده نباشد به تر است بفروشند وزیر مالیه - برای اینکه در سایر جزئیات این ماده هم توضیحی عرض کرده باشم این است که عرض میکنم چون

مجلس دوره اش منقضی بود و لازم بود که يك هیئتی بزرگ برود این بود که دولت در نظر گرفت برای ابتکار اعتباری بدهد بعد در مجلس جنبه قانونیش اصلاح شود. راه دیگری هم نبود کمال تعجیل را هم داشت ابتدا فریب پنج هزار لیره با بهلوی قرار شد برای آن مخارج تخصیص داده شود. ولی وقتی که کار با آنجا رسید که اشخاص با آنجا بیایند مستشارانی اهل خیره استخدام بشوند البته مخارج عمده لری لازم شد يك سنی هزار لیره دیگر هم منظور شد که روی مرفقه سی و پنج هزار لیره شد و البته ناروژی که اینجا تصویب بشود هر چه ازین مبلغ خرج شده باقیش بر میگردد بجایش و این عمده خرجش همان برای حق الزحمه مشاورینی بود که اینجا آمده اند که خیلی مخارج لازمی بود و وقتی که اینجا آمدند لازم بود که چند اطلاقی هم برای آنها تهیه کنیم که آنها شب و روز در آنجا کار بکنند چه آنها مالیکه از خودمان در آنجا کار میکنند رچه آنها مالیکه طرف کار بودند و آمده بودند برای آنها اطافهائی لازم بود این بود که هفت هشت اطاق خالی کردیم در خزانه بعد لازم بود که میز گذارده شود ماشین تحریر گذارده شود سندلی گذارده شود برای بعضی اطافه فرش کرایه کردیم که بعد پس دادیم فرش نخریدیم شاید برای يك اطاق فقط خریدیم و چون اینها خرجی بود که از محل ذخیره مملکتی بود ولی این خرجها را لازم بود که اجازه داده شود. آیا آن اشیائی که از این پول خریده شده باید تکلیفش معلوم شود آن اشیاء را که نمیشود برداشت و بذخیره مملکتی گذاشت باید آن اشیاء را يك کاری کرد و چون ادارات دولتی محتاج باناثیه میشوند آن کمک میشود ببودجه مملکتی یعنی عوض اینکه از وجوه خودشان بر دارند و بخرند اگر يك سندلی و میزی لازم شود از اینجا بهشان میدهند.

رئیس - آقابابیکه با ماده دهم موافقت دارند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده یازدهم قرائت میشود:
ماده ۱۱ - وزارتخانهها و ادارات دولتی (باستثنای وزارت جنگ و امنیه و دربار پهلوی و کابینه سلطنتی) مکلف هستند قیمت مخایرات تلگرافی خودشان را در داخله مملکت از اعتباریکه در ضمن بودجه منظور شده است تأدیه نمایند

رئیس - آقای فرهنگند

مخبر فرهنگند - عرض کنم بنده خواستم يك تذکری بدهم در جلسه قبل راجع بقیمت مخایرات مذاکرانی شد و بنده عقیده ام این است که دولت در این موضوع اگر توجهی بفرمایند هم برای مردم يك تسهیلاتی فراهم میشود و هم بخواهد مملکت اضافه میشود این يك موضوعی نیست که بگوئیم اگر قیمت تلگراف را کسر کردیم يك ضرر و خسارتی بدولت وارد میشود این يك موضوعی است که متصل بدولت تذکر داده میشود این يك موضوعی است که مکرر در کبسیون بودجه مذاکره شده است و دولتهای سابق هم این نظر را داشتند قطع چیزی که مانع از اجرای این بابت بود این بود که آنوقت سیم و اسباب و وسایل برای کثرت مخایرات کافی نبود ولی حالیه سیم زیاد است اگر قیمت مخایرات را نصف کنند هم سیم کافی است و هم عواید زیاد میشود و از این عواید هم ممکن است آنوقت يك توسعه بیشتری در موسسات تلگراف بدهند. يك قسمت دیگر راجع بقیمت مخایرات تلگرافات وزارتخانهها است چندسال است که هیامنهان و آزمایش شده است یکسال قیمت تلگراف را گرفتند برای اینکه جلوگیری شود از کثرت مخایرات بعد در ضمن عمل بمشکلات برخوردند اعتبار در وسط سال تمام میشود و یک مطالب فوری فوت میشد این بود که در سال گذشته این را آزاد کردند منتهی گفتند با يك قید و شرطی باز امسال هم در بودجه يك اعتبارات خیلی کمی برای وزارت خانهها و ادارات قائل شده اند

و تأیید خواهند فرمود مخصوصاً انسان که بوزارت پست و تلگراف تعلق و علاقه مندی دارند بیشتر باید تأیید کنند زیرا این یکی از مخارج پست و تلگراف است که شاید وزارتخانه های دیگر بگویند که این تلگرافات از بودجه خودشان داده نشود بنده شخصاً عرض میکنم که شاید این يك عشر منظور بنده است که اگر اختیارش با شخص بنده بود آنچه که اینجا اوسته شده يك عشرش را میگذاردم و نه عشرش را حذف میکردم اما همه چیز ما افراط و تفریط است این تلگرافاتی که برای ولایات و از ولایات بپهران میشود درصد بدون مبالغه نودتای آن زائد است از اینجا بقرین تلگراف میکنند که در پائیز که غله را میخواهید بکوبید فلان کار را بکنید خوب اینکه يك روز راه بیشتر نیست متعای تلگراف این است که اگر خبری امروز بعد از ظهر بآلبنا نرسد فون میشود اگر فردا و پس فردا باشد کاغذ هم ممکن است نوشت این مال وقتی بود که یکماه بیست روز طول میکشید که از اینجا به مشهد یا کرمان پست برسد آنوقت البته شاید معنی داشت ولی حالا که در روز سه روزه همه جای مملکت میرسد البته خیلی بهتر است که ادارات و وزارت خانهها حتی الامکان از تلگراف و سیم تلگراف کتر استفاده کنند و بگذارند امور تجارنی مملکت تقدم داشته باشد.

رئیس - آقایانی که با ماده ۱۱ موافقت دارند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوازدهم قرائت میشود
ماده ۱۲ - مبلغ ۴۰۰۰۰۰۰۰ ریال که پس از تصفیه نهائی حساب مالیات راه تا آخر سال ۱۳۱۰ از سهم معوق معارف و خیریه باقی مانده است برای مصارف مقدمائی تأسیس يك موزه از حیث خرید زمین و ساختمان بنا و سایر متعلقات آن تخصیص داده میشود و هم چنین مبلغ

۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال بقیه سهم تا آخر سال ۱۳۱۰ صحبه از محل مالیات راه برای تأسیس پست صحی در خوزستان جهت معالجه چشم اختصاص می یابد

وزیر مالیه - يك جمله اضافه میشود که بعد بنظر آمد که غفلت شده است بنده از آقای منشی خواهش میکنم که اگر بشود اصلاح بفرمایند و با آقای مخبر کبسیون هم مذاکره شده است که موافقت بفرمایند متعلق بهمین مطلب است اگر اجازه بفرمایند قرائت شود (بمضمون ذیل قرائت شد)

و نیز وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۳۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال بقیه وجهی را که ببلدیه طهران در نتیجه رسیدگی نهائی به حساب مالیات راه تا آخر ۱۳۱۰ به حساب عایدات راه (سهم طرق) مقروض بوده است بخرج قطعی منظور نماید.

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - این ماده ۱۲ دارای سه جزء است در جزء اول و جزء آخر که فعلاً اضافه شد بنده عرضی ندارم بلکه موافقم بجهت اینکه آنکه مخصوص موزه است چیز شایسته است مخصوصاً حالا که يك اشیاء و اموالی هم بدست ما آمده که حفظ آنها از هر نظر برای ما شایسته است جزء اخیرش هم که البته خوب است. در این جزء وسطی که متعلق است بتاسیس پست صحبه در خوزستان در این هم که عرضی دارم نمی توانم تعبیر کنم بموافقت و مخالفت دادن پول از آن حیث بنده خیلی موافقم که يك پولی برای خوزستان برای يك مصرفی که آن مصرف هم خیلی واجب است داده میشود لکن در حصول نتیجه و در رسیدن مابه نتیجه که این پول را برای آن میدهم که سلامت چشم خوزستانیها است اگر ما اینطور فکر کنیم که این پول چشم آنها را سالم نمیکند و اگر با این پول يك کار دیگری در خوزستان بکنیم که چشم آنها را سالم بکند عقیده من این است که هر عاقلی آن کار را میکند يك روزی خاطر دارم راجع به

صحبته صحبت بود آقای دکتر مهدیخان ملک زاده اینجا يك بياني فرمودند که عين آن جمله ایشان بادم هست (که بلا باین حافظه من بخورد) ایشان فرمودند که این کارهایی که ما برای صحبه میکنیم آفت با این آنها و این کرد و خاکها مثل این میماند که صبح در چشم ما در بریزیم و يك ساعت بعد يك سنگ یا بآن چشم ما بکشیم که اثر دواي صبح بکلی از میان برود. خوزستان که من در آن دیار زندگانی کرده ام آقای ارکالی هم تشریف داشته اند سایر آقایان هم بوده اند زمستانها تابستانها بر سر برده ام آقایان دیگر آقای اسعد آقای ابلیخان هم در آنجا بوده اند گرچه این آقایان کمتر از من در آنجا زندگی کرده اند. آنجا چهار شهر دارد یکی شوش یکی دزفول یکی ناصری است که همان اهواز است یکی هم محمره چهار شهری که دارد در آنجاها چشم درد زیاد است از آن شهرها که خارج میشود در بیابان که سیر میفرمایید چشم ها آنطور مآؤف بست و این برهانش واضح است یعنی هر کس عبور میکند ولو يك شب هم در بوشهر و دزفول بخوابد آن برهان را مشهودی بیند و آن این است که چون این شهرها خیلی گرم است مجبورند که در زمبشان سرداب حفر کرده باشند زیر همه خانه در شهر شوش و دزفول طوری سرداب است که از سرداب يك خانه سرداب خانه دیگر راه است و هیچ جای خالی باقی نیست که آنجا بر باشد اینهمه روی سرداب است بنا بر این مقدمه برای خاطر عبور کثافت با حفر زمین برای خاطر کثافت جا باقی نیست همه این کثافات از خانه سرازیر و سراسیمه است در کوچه ها عابری که در این کوچه ها عبور میکند در آنجا می بیند و مشهود است با آن هوای گرم و آفتاب کدای آنجا و این شکل کثافات اگر کسی از این کوچه ها عبور کند چشم سالم را هم که ببرد از این طرف ترکس شهلا ببرد از آنطرف کور بیرون میآورد و این مسلم است که حالا فرض بفرمایید که در همچو شهری دوا هم بریزد اثر میکند؟ اشتباه نکنید همچو برای دوا هم معطل نمی مانند که ما از اینجا سیزده هزار تومان

دوا برای آنها بفرستیم اما حالا به بینیم فایده این دوا چیست خوب صبح من در شوش دوا بچشم بریزم خوب از این کوچه که عبور میکنم این سنگ بایش همان کوچه ها است بنده بقیه دارم که آنای وزیر مالیه هم همان مقصود را دارند که من دارم و هر دو همان مقصود را دارم که همه آقایان دارند و بالاخره همه تصدیق میفرمایند و همراهی میفرمایند با ما باین معنی که این وجه بنام حنریك مجرائی در شهر صرف شود چهار تا مجری بیشتر نبیخواهیم چون این شهرها همه اش هم در طول رودخانه واقع است هم عمره هم دزفول هم اهواز هم شوش و غیره هم عمق مجرایش کوتاه است باین معنی که بیم فرسخ مجرای مستقیم که کنده شود کافی است عرض شهر خیلی کم است و طول شهر زیاد است ولی این طول شهر هم در کنار رودخانه است آن مجرایش خیلی کوتاه خواهد بود تا رودخانه این پول صرف چهار مجری بشود این واقعه تمام میشود یعنی این کثافت کاری از میان میرود و این دواي حقیقی چشم ساکنین خوزستان است و اگر شما عوض این مقدار صد هزار تومان برای خاطر دواي چشم آنها برای خاطر اطبالی که میروند چشم آنها را سالم کنند خرج کنید فایده ندارد هر طیبی مجردی که وارد شده است خیلی از اطباء بوده اند که در رکاب اعلی حضرت همایونی شرفیاب بودند بجز این که کوچه ها را دیدند گفتند دوا ندارد و دواي چشم آنها موقوف کردن کثافت کوچه های شهر است و این مقدمه کار است هر طیبی رفته است بخوزستان این نظر را داشته است حالا هم اگر بفرمایید این مبلغ کافی نیست ما تجربه کرده ایم وجه هائی را که صرف يك کارهای مهم اساسی میکنیم اگر چهار غاز هم کم بیاید در آخر کار نمکن است از جای دیگر بپردازند و آن کار را ترتیب بدهند هم منظور آقایان عملی شده و آقایان منظور خود رسیده اند و هم تدبیری در ماده و جزو ماده پیدا نشده است منتهی صرف در این جا شده و مقصود هم حاصل میشود اگر برای دواي چشم صرف شود مقصود حاصل نمیشود حاصل

عرض بنده این است که اگر این مبلغ صرف رفع کثافات شهر بشود تبدیل با حسن میشود بفرمایند آقایان مهخیر - فرمایشانی که آقای اورنگ فرمودند (اورنگ - عراضی) تمام صحیح است و رفع امراض و دفعش دو جور است یکی حفظ الصحه است که قبلا باید وسایل ایجاد شود که مریض پیدا نشود (اورنگ - ای والله) و یکی معالجه است که در نتیجه داشتن مریضخانه مرض رفع میشود. فرمایشات آقای اورنگ تمام صحیح است و منافات ندارد زیرا با همه آن عیوبی که حالا هست تمام این عیوب سبب میشود که چشم ها خراب میشود همبطور است که فرمودید در نتیجه آفتاب سوزان آنجا و آفتاب ابام تابستان که فوق العاده زندگی دارد چشم های ساکنین درد میگیرد و یکی هم همین چیزی بود که فرمودید در هر حال این يك مبلغ خیلی قابل است و چیزی نیست که بشود برای آن کاری که فرمودید از آن استفاده کرد و آن وظیفه است که باید ببلدیه انجام دهد. ببلدیه هر شهری وظیفه اش این است که از اهالی پولی را بگیرد و مجرای آب و آکو که برای کثافت است درست بکند و همیشه باید دوا هم داشته باشد که در عين حال آنها تیکه مبتلا هستند معالجه کنند پس حالا که آب شهر طهران درست نشده باید بگوئیم مریضخانه نمیخواهد ولو بهر سببی بهر جهتی تأخیر شده حالا که ناخوش شده معالجه میخواهد این فرمایشی هم که فرمودید البته اساسی است این قسمت مالیات راه که این ماده راجع بآن است و يك اضافه آورده اند این را بر چند قسمت کرده اند يك قسمت اگر نظر نان باشد در تابستان گذشته آمدند آن قسمتی که راجع ببلدیه ها بود مخصوصاً برای بلدیه های خوزستان اجازه گرفتند يك قسمت آن را هم حالا برای خبریه و کارهای معارفی اجازه میخواهند يك قسمت راجع بصحبیه است که تخصیص داده اند برای تأسیس مریضخانه چشم در خوزستان بنا بر این با تصدیق فرمایشات آقای اورنگ باید يك اقدامات اساسی برای جلوگیری از این کثافات بکنند و تقاضا میکنم موافقت بفرمایید این مبلغ سیزده هزار تومان برای معالجه فعلی

اشخاصی که مبتلا هستند خرج شود رئیس - آقای احتشام زاده

احتشامزاده - این ماده مطلبی ندارد که بنده با اینده محترم دیگری بخواهد اظهار مخالفتی نسبت باین ماده بکند ولی چون امر دیگری بنظر بنده بود که آنهم شایسته و قابل توجه است خواستم از موقع استفاده کرده و توجه دولت را بمطلبی که میخواهم عرض کنم جلب کنم. البته آقایان اهمیت ورزش را در زندگانی اجتماعی منوجه هستند و البته برای هایت افراد يك جامعه بایستی دولت حتی الامکان وسایل ترویج ورزش را فراهم کند یکی از ورزش هائی که در دبای امروز خیلی طرف توجه است مسئله فوتبال است که برای جوانها و مخصوصاً محصلین يك ورزش خوبی است و باید سعی کنیم ترویج کنیم و موجبات تشویق جوانها را باین ورزش جلب کنیم خوشبختانه در چند سال قبل در اثر توجهی که از طرف وزارت معارف بموضوع ورزش فوئبال شد يك زمینى در خارج دروازه دولت خریداری کردند برای فوئبال ولی متأسفانه طرز عمل وزارت معارف طوری است که تمام کلوبهای ورزش که در طهران هست از این زمین نمیتوانند استفاده کنند و اغلب دیده شده است اشخاصی که دارای این نوع هستند عادت دارند بوزن فوئبال برای اینکه زمینى آماده نیست متوسل شده اند بدمرغ امزیکائی و در اراضی آنجا ورزش میکنند البته برای ما مناسب نیست که اگر خودمان زمین داشته باشیم کلوبهای ورزشمان و کلوبهای فوئبالمان متوسل شوند بآنجا و آنها هم چون زمین مورد احتیاجشان است اغلب اجازه نمی دهند مگر اینکه زمین هاشان خالی باشد و اغلب دیده شده است که چون شاگرد های خودشان مشغول بوده اند نتوانسته اند با این تقاضا موافقت بکنند بنده فهمیدم فلسفه اینکه این زمین باید عطل و بی نتیجه بماند و از طرفی اشخاصی که احتیاج دارند بزمن برای فوئبال ناچار باشند که با ورزش نکنند یا اگر بخواهند ورزش بکنند متوسل شوند بیک مدرسه آمریکائی برای اینکه ورزش بکنند چیست؟

بطوریکه بنده تحقیق کردم وزارت معارف اینطور در نظر گرفته است که فقط روزهای جمعه این زمین را تخصیص بدهند به محصلین در صورتیکه مسئله ورزش يك امری نیست که اختصاص داشته باشد به محصلین يك اشخاصی هم که تحصیلانشان خانه پیدا کرده و حالاً تحصیل نمیکنند و دارای مشاغل هستند نظر باینکه اهمیت ورزش را فهمیده اند هنوز هم ادامه میدهند بوزن پس علت این که این زمین حتماً باید منحصر باشد به محصلین و تنها محصلین در آنجا ورزش بکنند فمیدانم چیست ؟ کمان میکنم که نفس غرض باشد و بنده اطلاع دارم که همیشه این زمین عاطل و باطل افتاده است و اشخاصیکه محتاج زمین هستند برای ورزش بواسطه اینکه زمین نیست مجبور هستند که ورزش خودشان را ترك کنند . خواستم از موقع استفاده کرده و توجه دولت را جلب کنم و از آقای وزیر مالیه تقاضا کنم که این موضوع را یادآور بشوند آقای وزیر معارف که این زمین را تخصیص بدهند برای ورزش اعم از اینکه ورزشکار محصل است یا غیر محصل و اگر هم برای حفظ انتظامات آنجا بيك نظامات و مقرراتی محتاج باشند البته باید بيك نظامات و مقرراتی داشته باشد ولی مقصود بنده این است که مانع نشوند اشخاصی را از اینکه از این زمین استفاده کنند چون ورزش خیلی اهمیت دارد و دولت باید تشویق کند اشخاص را که چندین زمین تخصیص بدهند برای ابتکار نه اینکه يك زمینی را هم که داریم منع بکنند مردم را از ورزش در این زمین.

مخیر - بنده تناسب فرمایشات نماینده محترم را با این ماده نفهمیدم و بعلاوه در صورتیکه محصلین دولت احتیاج داشته باشند بزمینی که وزارت معارف تهیه کرده است برای ورزش البته آنها مقدمند در صورتیکه محصلین آنجا نخواهند ورزش کنند و دیگران هم نخواهند البته مقدمند و تذکراتی که فرمودید خیلی مفید است و البته وزارت معارف توجه میکند.

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - عرض کنم که حضرت آقای دکترطاهری غیر محترم کبسیون بودجه مرحمتی فرمودند نسبت بنظر بنده و بنده هم اصراری بهمعنی ندارم لکن قصد من قصد خود ایشان یکی است این را استدعا میکنم يك قدری اگر مقدور است بیشتر توجه فرمایند بلکه این مسئله بيك صلاحی خانه پیدا کند ملاحظه فرمائید قربان يك وقت است که حضرت مستطاب عالی فکر میفرمائید که این سیزده یا چهارده هزار تومان این مرض را در این چهار شهر خوزستان عجله رفع میکند مثلاً يك تابستان مردم این چهار شهر با چشم سالم امرار وقت میکنند آن وقت انسان عاقل میگوید که يك تابستان است و چهارشهر است اینها سالم میشود چشمهاشان ما می بینیم که اینطور نیست و بعلاوه مشاهده میکنیم در خوزستان از این چهار شهر که خارج شدیم چشمهاشان منوف نیست معلوم میشود که این حرارت تابستان حرارت آفتاب اینقدر اثر ندارد در مؤف کردن چشم که این کثافات شهری اثر دارد این یکی مطلب دوم این است که این وجه را من کافی میدانم برای اجرای این منظور چنانکه عرض کردم در آنجا تجربه دارم بنده در حفر مجری تمام آقبانی که از وقتها در این مجلس تشریف دارند و در آنجا ملکنند از رودخانهها برای شهرها حفر مجری میکنند برای دهات خودشان سه فرسخ دو فرسخ بهمق شش فرسخ هشت فرسخ دوازده فرسخ نهر میگیرند از کنار رودخانه میبرند در دهاتشان ابتکار ما را ما عملاً آنجا کرده ایم صرف مال زیاد لازم ندارد اگر ما تصدیق کنیم و تصویب کنیم که همین وجه صرف حفر مجری بشود برای بردن کثافات شهری هیچ قسم زیان و ضرری متوجه ما نیست و همین مبلغ کافی است برای ما عرض کردم که اگر دریابان هم چهار شاهی پنج شاهی کسر آوردیم مقدور است که از جای دیگر باینجا بگذاریم و الا همین مبلغ احتیاج ما را رفع میکند ما دیگر زیاد محتاج نیستیم يك وقت این است که پانزده هزار تومان یا چهارده هزار تومان پول داریم فکر میکنیم که اگر نخواهیم مجری بکنیم چهار صد هزار تومان لازم خواهد داشت آنوقت میگوئیم که چون چهار

صد هزار تومان را ما فعلاً نداریم این چهارده هزار تومان را بمصرف دوا امروزه میزنیم هر وقت که دارای چهار صد هزار تومان شدیم آن کار را میکنیم مطلب اینطور نیست همین سیزده هزار تومان وافی است بآن نیت ما و مقصود ما را هم تأمین میکند عقیده ام اینست که موافقت فرمایند باین مصرف برسد موافقت هم نمیفرمایند که هیچ.

مخیر - چون موضوع اختلافی درش نیست مقصود این است که این وجه بمصرفی برسد که برای امراض چشم مفید باشد حالا ما يك عبارتی را می نویسیم که جامع باشد و منظور آقای اورنگ را هم تأمین کند اختلافی نیست (اورنگ - تشکر میکنم) آقای مؤید احمدی اینطور اصلاح فرمایند: و همچنین مبلغ صد و سی و نه هزار و چهار صد و نوزده ریال و چهل دینار بقیه سهم تا آخر سال ۱۳۱۰ صحبه از عمل مالیات راه برای اقدامات مخصوص صحبه جهت مبارزه با امراض چشم در خوزستان اختصاص می یابد . حالا این قسمت مبارزه با امراض چشم اعم است از هر اقدامی.

رئیس - آقای دشتی هم يك پیشنهادی دارند قرائت میشود.

بنده پیشنهاد میکنم جمله (از حيث خرید زمین و ساختمان بنا) حذف شود.

رئیس - آقای دشتی

دشتی - از مفاد این ماده چنین استنباط میشود که خیال دارند زمین بخرند و بنائی کنند و موزه بسازند بنده خواستم يك تذکری باقوی وزیر مالیه بدهم و آن این است که برای موزه بهتر این است که یکی از ازمینه قدیمه که از حيث ساختمان و تقابلی و نظرافت کاری خیلی قشنگ است و در قسمت باغین طهران خیلی زیاد یافت میشود یکی از آنها را خوب است بخرند و آنجا را موزه بکنند که یکی از این ازمینه و عماراتی که نمونه صنایع منظره قدیم است حقیقه حفظ بشود و يك جای مناسبی هم برای موزه باشد این بهتر است از اینکه يك بنائی مثل مقبره فردوسی با يك اسنیل خیلی بی معنی و جدیدی درست کنند که ابدأ

ارتباط باصنعت ایرانی ندارد اگر بتوانند ابتکار را بکنند شاید بهتر باشد.

وزیر مالیه - عرض کنم که این خیال تأسیس موزه چند سال است پیش آمده است و در این خیال هم که آقای دشتی فرمودند خیلی تفحص شده است که یکی از عمارات خوب قدیمه را در نظر بگیریم بدیختخانه يك چنین عمارت و بنائی پیدا نشده است مادر طهران يك عمارت خوب قدیمی که مثل عمارات اصفهان قبل این باشد که چند صد سال دوام کند نداریم عمارات سلطنتی و دولتی که در طهران است البته ما مشغولند با شایسته این کار نیست یعنی مفید برای این کار نیست و دوام ندارد عمارات قدیمی جنوب شهر همینطور که فرمودید از حيث صناعت و نظرافت خوب است ولی بنائش چندان محکم نیست و باید هم بزینم و دوباره بسازیم لهذا اگر ابتکار باید در طهران بشود چون عملی نداریم باید يك زمینی خریده شود و بنائی ساخته شود ما امسال در بودجه يك مبلغی برای این کار منظور کردیم کارهای ما اینطور است که صد هزار تومان دوست هزار تومان برای يك کاری میدهیم آنوقت معلوم میشود آخر سال که پیش را با دوست هزار تومان کنده اند و تمام این پول صرف این کار شده است عرض کردم باقوی وزیر معارف که از این مبلغ يك زمینی تهیه شود و يك نقشه بزرگی برای آن موزه که باید قهچهل سال پنجاه سال دیگر ساخته شود امسال يك عشرش يك نیکه اش را بسازیم و سال آینده يك جای دیگرش را خوشبختانه اینطوری که دیروز شنیدم و آقای وزیر معارف فرمودند آقای رئیس محترم بلدیة طهران مصمم شده اند قریب گویا بیست هزار ذرع زمین در بهترین جای شهر همانجائی که میدان مشق بوده است بدهند حالا هر دو طرفش هم خیابان میشود و جای مشجر و بسیار خوبی است و بسیار این عمل شایان تمجید و قدر دانی است برای اینکه يك احتیاجی را بخرید زمین که دوست هزار تومان پول لازم دارد دیگر ندارند و با این پول زمین بخرند اینجا بنده نمیتوانم عرض کنم که

زمین را حذف کنند این را دبروز شنیدم در هر حال اعتبار است و يك قسمت لازمش را با این مبلغ تمام میکنند و البته سعی میکنیم با يك تربیب قدیمی که نمونه اش هست بسازند والحمد لله صنعتگران ما هم خوب هستند (صحیح است)

فشقی - بنده پیشنهاد را مسترد میکنم.

رئیس - بگذریم دیگر ماده ۱۲ قرائت میشود در رأی میگیریم ماده ۱۲ - مبلغ ۳۰ ریال ۸۸۴۶۷۰ ریال که پس از تصفیه نهائی حساب مالیات راه تا آخر سال ۱۳۱۰ از سهم موقوف مازنی و خبریه باقی مانده است برای مصارف مقدماتی تأسیس يك موزه از حیث خرید زمین و ساختمان بنا و سایر متعلقات آن تخصیص داده میشود و همچنین مبلغ ۱۲۹۴۱۹۰ ریال بقیه سهم تا آخر سال ۱۳۱۰ صحیه از محل مالیات راه برای اقدامات مخصوص صحی جهت مبارزه با امراض چشم اختصاصی میآید (غیر - در خوزستان اختصاص میآید) و نیز وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۳۵۰۰۰۰۰ ریال بقیه وجهی را که بلدیة طهران در نتیجه رسیدگی نهائی به حساب مالیات راه تا آخر ۱۳۱۰ به حساب عایدات راه سهم طرفه مقروض بوده است بخرج قطعی منظور دارد

روسی - اجازه میفرمائید؟

رئیس - مذاکرات تمام شد پیشنهادات خوانده شد ما عمل با احتیاط کردیم يك دفعه دیگر ماده را خواندیم. آقایانی که با ماده ۱۲ موافقت داند قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۱۳ قرائت میشود:

ماده ۱۳ - وزارت مالیه مجاز است آنچه را که از بابت صدی دو عایدات خالص کارخانه کبریت سازی آذربایجان تا آخر سال ۱۳۱۲ بموجب ماده ۵ قانون امتیاز ایجاد کارخانه مذکور از صاحبان امتیاز وصول شده و موجود است با وصول بشود با موافقت وزارت معارف به مصرف خرید کتاب برای کتابخانه تبریز برساند.

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - بنده فقط توضیحی در این ماده از حضرت آقای وزیر مالیه میخواستم که بموجب این ماده صدی دو از صاحبان امتیاز کارخانه کبریت سازی وصول شده و موجود است با وصول شود این صدی دو را به مصرف خرید کتاب برای کتابخانه تبریز میخواهند برسانند. نوع این کتاب را مقدور است که يك توضیحی بفرمایند با انتخاب رقم کتابهایی را که برای کتابخانه خریده میشود که محدود باشد بکتابهای علمی این را تصویب کنیم که بکوقت خیر دار نشویم که هر چه زمان است در این کتابخانه موجود شده اگر ممکن است يك توضیحی در این باب بدهند.

مخبر - اینجا برای نامین نظریه آقای اورنگ نوشته شده است که با موافقت وزارت معارف و البته وزارت معارف هیچوقت نمیگوید که کتاب برمان و کتاب به مصرف بخرد و این مبلغ با نظر رئیس معارف آذربایجان صرف خرید کتب علمی که حتماً برای کتابخانه لازم است میشود.

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - بنده توجه آقای وزیر مالیه را جلب میکنم بيك موضوع. خوشبختانه این یکی دو سال اخیر قوانینی که وضع شده است مخصوصاً قانون انحصار تجارت خارجی بيك موقع خیلی خوبی بدست ابرائی ما داده است که استفاده میکنند از حمایتی که دولت از محصولات داخلی میکند که سعی میکنند بيك قسمت از احتیاجات مملکت را در داخله تهیه کنند و البته کارخانجاتی هم که قبل از این تاریخ تاسیس شده بود در آن تاریخ هم دولت تشویقهای زیادی از آن کارخانجات میکرد البته حالا هم مقتضی این است که آنها استفاده کنند و سعی کنند محصول کارخانه خودشان را روز بروز بهتر کنند که در آیه بتوانند رقابت کنند با محصول خارجی که بمملکت وارد میشود متأسفانه کبریتهای کارخانه تبریز بنده آنچه که می بینم مثل اینکه متعمدن روز بروز خراب میکنند این کبریت را آقایان ملاحظه فرمایند که اگر بيك کبریت از دو سال قبل داشته باشند و با این کبریت حالیه مقایسه

کنند مثل این است که صاحب کارخانه متعمد است روز بروز محصول کارخانه خودش را خراب میکند بنده میخواستم از موقع استفاده کنم و این مطلب را از دولت تقاضا کنم در مقابل حمایتی که از کارخانجات میشود لااقل آنها را وادار کنند با اصلاح محصول کارخانه خودشان که واقفاً ما بتوانیم در آیه نزدیکي بگوئیم که ما میتوانیم احتیاجات داخله خودمان را در مملکت رفع بکنیم و تأمین بکنیم

وزیر مالیه - البته همانطور که خودشان توجه دارند موضوعی را که فرمودند خیلی ارتباط مستقیمی باین ماده ندارد و صحبت از کارخانه کبریت تبریز نیست ولی باید عرض کنم که چون بطور اصولی و کلی صحبت میشود اگر میخواهند کارخانه بيك حدی با مراقبت دولت اصلاح شود کار بسیار مشکلی است چاره این است که امتیاز نباشد چاره این کار این است که رقابت در کار باشد که او سعی کند که بيك کبریت بهتری درست کند بيك وقتی که کبریت خارجی میآید البته میخواهند آن کبریت داخله با بيك ابلت و ولایت بهلویش بيك کارخانه دیگری باشد که کبریت بسازد ولی حالا که از خارجه البته بيك سهم معینی دارد و خیلی کم است بقدری که مقدور است در داخله بسازند و مصرف کنند باید سعی کنند که محصول خودشان را خوب تهیه بکنند و بنده بطور کلی بيك صنعت و تجارتنی را برای داخله امتیاز دادن اساساً خیلی صحیح نمیدانم که دست مردم دیگر را به بندند ولی آن اندازه که کبریت او خوب باشد و کبریتش را ارزان بفروشد هر چه از دست ما بر می آید میگیریم و مراقبت داریم.

رئیس - پیشنهادی از آقای طباطبائی دیا رسیده است قرائت میشود:

ماده ۱۳ - وزارت مالیه مجاز است آنچه را که از بابت صدی دو عایدات خالص کارخانه کبریت سازی آذربایجان تا آخر اسفند ۱۳۱۱ وصول شده و آنچه تا آخر سال

۱۳۱۲ وصول بشود با اطلاع و نظارت وزارت معارف به مصرف خرید کتاب برای کتابخانه تبریز برساند رئیس - آقای دیا

طباطبائی دیا - پیشنهادی که بنده تقدیم کردم حقیقه اصلاح عبارتی است چون ممکن است وزارت مالیه اگر ماده باین ترتیب تصویب شود منتظر شود تا آخر امسال آنوقت این وجوه را بدهد برای خرید کتاب این است که این پیشنهاد من بيك ترتیبی است که پیش بینی میکنند آنچه تا آخر اسفند ۱۳۱۱ وصول شده است مالیه میدهد برای خرید و آنچه هم تا آخر امسال وصول میشود آن را هم بعد میدهند این بيك اصلاح عبارتی است و دیگر منتظر نمیشوند که آخر این سال برسد یکی هم اینجا با موافقت وزارت مالیه است برای رفع نوسم خصوصاً فرمایشی را که آقای اورنگ فرمودند صحیح است مسئله خرید کتب که کدام کتاب لازم است و کدام کتاب لازم نیست و کدام کتاب خیلی اهمیت دارد این البته خیلی مهم است و باید وزارت معارف دفعهای کامل در آن داشته باشد این است که عرض موافقت وزارت معارف بنده پیشنهاد کردم که با اطلاع و نظارت وزارت معارف باشد که جزئیات را رسیدگی کنند و این کتب خریده شود مخبر - بگذریم این پیشنهاد را قرائت فرمایند (بمضمون ذیل قرائت شد)

وزارت مالیه مجاز است آنچه را که از بابت صدی دو عایدات خالص کارخانه کبریت سازی آذربایجان تا آخر اسفند ۱۳۱۱ وصول شده و آنچه تا آخر سال ۱۳۱۲ وصول بشود با اطلاع و نظارت وزارت معارف به مصرف خرید کتاب برای کتابخانه تبریز برساند

مخبر - بيك قسمتی را اصلاح فرمائید موافقت می شود و آن این است که در ماده که کیسیون تصویب کرده است مراجعه داده است بان قانونی که راجع بامتیاز است این را اضافه فرمایند (بموجب ماده ۵ قانون امتیاز نامه) (قسمت اول ماده ۱۳ مجدداً بشرح ذیل خوانده شد) ماده ۱۳ - وزارت مالیه مجاز است آنچه را که

از بابت صدی دو عایدات خالص کارخانه کبریت سازی آذربایجان بموجب ماده ۵ امتیاز نامه

رئیس - دولت هم موافق است ؟

وزیر مالیه - بل

رئیس - آقایانی که با ماده ۱۳ با اصلاحی که شدو اجابت کردند موافقت قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده ۱۴ قرائت میشود : ماده ۱۴ - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۱۲۱۸۵ ریال نقد و چهل خروار گندم و ۲۰ خروار جو و ده خروار که به مهاجرین سمرقندی در خراسان برای بند و تقاری و مصالح املاک و مخارج نگاهداری احشام بطور مساعد داده شده و بعلت عسرت مهاجرین مذکور استرداد آن بجز تکریدیه بخرج قلمی منظور دارد

رئیس - آقای افسر

افسر - چندین نفر از مهاجرین سمرقندی که از نجباء و ملاکین آنجا بودند بخراسان آمده اند و در اطراف نیشابور مسکن کرده اند وضعیت آنها طرف توجه دولت واقع شد دستور دادند و يك دهی امین مالیه انجامه بین کرد برای سکونت آنها که در تابستان آب ندارند و آنها را فرستادند آنجا که زراعت کنند و بکفداری هم این چیز هائی که اینجا نوشته شده بانها مساعد داده اند که بعد بردارند ولی بعد وضعیت آنها چون خیلی سخت بود نتوانستند از آن محل استفاده کنند قادر نشدند این مساعد را پس بدهند و این بختیدن بانها خیلی بموقع است خواسته بینم بعد از آنکه این خالصه (چون باقی قوام الملك منتقل شده است) آنها را در جای دیگر جای داده اند یا نداده اند توضیح بفرمائید غرض این است که مرحتی در باره آنها بشود

وزیر مالیه - البته هیچ تغییری در حال آنها نمیشود خود بنده اطلاع دارم و شخصاً در اینجا بوده ام در خراسان بوده ام همانوقت آنها را جا بجا کردیم قائم ساختند محل

ستون قید شده قابل استفاده است و بس و در صورت عدم کفایت برای تهیه میزان بهلوی بالبره که در آستون مندرج است تفاوت از اعتبار تفاوت تسعیر چیران خواهد شد .

وزیر مالیه - در بودجه مملکتی وقتی گذشت يك اشتباه رقمی شده و ناچار است که در يك قانونی رفع آن اشتباه بشود . جایش هم اینجا است بنده يك تبصره مختصری پیشنهاد کرده ام آقای غیر موافقت کردند در رقم اشتباه شده و جایش اینجا است که بگذارند باخر ماده ۱۵ علاوه شود تبصره - رقمی که از اعتبار بودجه وزارت مالیه و اداره کل کرکات و مخارج مربوطه باجرای قانون انحصار تجارت برای تهیه و خرید اسعار خارجی تخصیص داده شده بجه مبلغ پانصد و نوزده هزار و سیصد و نود معادل سه هزار و چهار صد و شصت و دو بهلوی منزل داده میشود .

رئیس - اشکال نیست ؟

مخبر - خیر

رئیس - رای میگرم بماده ۱۵ با جمله الحاقی که حالا پیشنهاد کردند . آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد . ماده ۱۶ قرائت میشود : ماد ۱۶ - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۱۶۵۰۰۰۰ ریال از عایدات صدی ۱۵ ثبت اسناد و برای تأمین يك قسمت از بودجه وزارت عدلیه و ثبت اسناد که از محل عایدات مذکور برقرار شده است بعایدات مملکتی انتقال دهد و اگر در ظرف سال جاری علاوه بر مبلغ مذکور باز هم از همین محل وجهی برای مصارف وزارت عدلیه تخصیص داده شد وزارت مالیه مجاز است وجه مزبور را نیز بهمین ترتیب بعایدات مملکتی انتقال دهد

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - بنده راجع باین ماده شانزدهم نظر مخالف و موافقی ندارم ولی چیزی از من نفهمیدم حالا با طرز تنظیمش طوری است که بنده تلفت نمیشوم یا فهم من درست

منظم نیست در هر صورت نفهمیدم . اینجا دارد باین که فلان مقدار پول از عایدات صدی بیست و پنج ثبت اسناد برای تأمین بکفست از بودجه وزارت عدلیه و ثبت اسناد از محل عایدات مذکور برقرار شده و بعایدات مملکتی انتقال گیرد خوب این صدی بیست و پنج که از منافع ثبت اسناد گرفته میشود برای چه گرفته میشود برای اینکه در افزایش بکفست از بودجه وزارت عدلیه و ثبت اسناد از این محل تأمین شود اگر اینطور است دیگر چرا باید به عایدات مملکتی بر کرد اگر این يك پولی است که در از آن باید يك تأسیساتی بشود باید همان تأسیسات بشود نه اینکه بخرانه بر کرد و بعد دارد و اگر دو سال جاری علاوه بر مبلغ مذکور باز هم از همین محل وجهی برای مصارف وزارت عدلیه تخصیص داده شده وزارت مالیه مجاز است وجه مزبور را نیز بهمین ترتیب بعایدات مملکتی انتقال دهد ؟ آقای وزیر مالیه تصدیق میفرمائید که حق یا ناحق من نفهمیدم توضیح میخواهم رفقا هم مثل من هستند منتها من بروز دادم آنها نمیدهند

وزیر مالیه - ایشان فرمودند که شاید بعضی از آقایان دیگر هم توجه فرمودند لهذا اینجا آمدم (پشت تریبون) که درست توضیح بدهم اگر برای هر خرجی محل مخصوصی برای عایدی در بودجه پیش بینی شده باشد این محل برای همان خرج است ولی صحیح همان است که آن عایدی را ببرند در قسمت عایدات مملکتی و ستون بودجه و آنخرج را هم بهمین میزان بیاورند جزو عایدات مملکتی این ترتیبی که هر چیزی يك محل دیگری داشته باشد و يك خرج دیگری داشته باشد این بتدریج جاری شده بطوری که خود آقایانم تذکر میدهند که خوبست تمام نوب بودجه منظور شود و علاوه بر آنکه این ترتیب اصولاً کار خوبی است موجب این میشود که اداره خزانه داری و محاسبات دفتر های مختلفه برای يك کار نداشته باشند اگر بعضی از آقایان خاطرشان باشد يك صدی نیم معارف ما داشتیم آنوقت آن معلومی که مثلاً در استر آباد بیست و چهار تومان نیم حقوق داشت ترتیب این بود که بیست و یک تومان حقوقش را از بودجه عمومی

حاکمیت و بیکرانی و سایر امور آن دولت از بودجه بهار و عیدی هم آنوقت دولت مجبور بود در غواست صادر کند و حساب و در کتاب داشته باشد و این خوب بود بود دولت ۱۰۰ را روی هر بخت اول و طلب کابل - حالا محفوظ است فقط - ۱۰۰ اجلا - اصلاح نزاع لفظی است آنچه که از باب عیدی ۲۵ ثبت استناد حاصل میشود برای یک مصرف عینی و محفوظ میباشد وزارت عدلیه امسال هم میشود که از همان محل صد هزار تومان علاوه بر بودجه عودی خودش که یک میلیون تومان است صرف یک تأسیساتی میکند با آن صد هزار تومان را میآورد جزو عایدات دولتی و مخارج آرا هم که یک میلیون و صد هزار تومان است میآورد جزو مخارج دولتی و این در اول مقصود قانونی ندارد جز اینکه یک دفتر و یک حساب است

ابولکاسم - بسیار خوب حالا رفتی بندر انهد بند

ولیس - آئی احتشامزاده

احتشامزاده - در قانون ثبت استناد این اجازه از طرف مجلس داده شد است که عیدی بیست و پنج از عایدات ثبت استناد را تخصیص بدهند برای تأسیسات ثبت و کابل تشکیلات عدلیه البته از نظر اینکه آقای وزیر عدلیه فرمودند که باید کلیه عواید و مخارج دولتی تبرک پیدا کند در صندوق عواید عودی لازم بود که تمام دخل و خرج در بودجه دولتی نوشته شود این اشکالی ندارد ولی اینکه در قانون منوم بودجه این مطلب نوشته شده است و همین نیست که آن اجازه که در قانون ثبت داده شده و ترمیم شده است که از محل عایدات عیدی بیست و پنج برای توسعه تشکیلات ثبت استناد داده شود آن الفهم شده و آن اجازه لغوی میشود اگر نظر تبرک است یا منظور شدن اضافه تشکیلات و اضافه عایدات در بودجه کل دولتی این منظور را تأمین کردیم این دیگر بجهت به این مادم در قانون منوم بودجه بنسبیم بنظر بنده با آن قانون ثبت استناد و با اینکه در بودجه کل دولتی آن اضافه عایدات منظور شده دیگر بستنی از این مادم بنسبیم **وزیر عدلیه** - قانون منوم بودجه در واقع بمنزله مقدر

ترسیده و ضمیمه بودجه ۱۳۱۲ میشود البته اعتبار بودجه ۴۰۰ هزار زیادتر میشود خوبست یک نظری برای آن جا بگیرند تا آن اراضی حاصل خیز آنجا بی مصرف نبندد و از این رودخانه مشروب شود که برای زراعت چندین و سایر محصولات بهفایده باشد در ایران بهترین اراضی است و خرج زیادی هم تصور نمیکند داشته باشد البته مهندس باید برود و به بیژن استعدا میگویم در نظر بگیرند که از این اعتبار یک میلی برای اینکار باقیبده منظور کنند

ولیرمالیه - بله بنده در آن موقع عرض کردم که فکری میشود برای این کار - عمران بهمنی آقای همایون آبادی است ولی اینجا اصطلاحی است برای تخت قاپو کردن عمایر و برای این کار است تا همین نظر دو راه دارد اگر جزء خامیجات دولت است (حالا درست در حفظ ندارم) از مخارج انتفاعی میشود خرج کرد و میکند بنده اقدام میکنم که حتی الامکان از پدنی برود و اگر جزو املاک شخصی باشد اداره فلاحت باید فکری میکند حالا درست نمیدانم ولی باید فکر کنیم و البته یک کاری می شود

ولیس - آقایانیکه با مادم مقدمه موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

ولیس - تصویب شد - مادم مقدمه قرائت میشود مادم ۱۸ - وزارت تخریفات مجازند در موقع لزوم با موافقت وزارت عدلیه انابه و وسایط نقلیه و ماشین آلات - مقبول خود را یک اعتبارات مربوطه خود در صورت لزوم تبدیل با حسن از همان نوع نمایند و موقع لزوم باید مأمورین مربوطه با توجه به جدول مادم ۹ منوم قانون بودجه ۱۳۱۰ تدبیر نمایند

ولیس - آقای اورنگ

ابولکاسم - خاطر دارم که در جلسه گذشته در موقعیکه راجع به بلبل مأمورین دولت صحبت میدادیم آقای دشمنی فرمودند این بیانات منلزم این است که یک قدری برهالیات همان اضافه شود و گفتند شما خوبست از این ثبت ها انداخته بشود حالا موافقتی

است هابیکه زرعه مختصری پیدا کرده ایم به بنوم میتوانیم از این زرعه محصولی بچینیم که برهالیات هم اضافه بشود و مقصود مادم تا همین شده باشد این ماده ۱۸ میگردد با اینکه او وزارت تخریفات مجازند با موافقت وزارت عدلیه وسایط نقلیه و ماشین آلات خودشانرا با اعتبار مربوطه بچین چیزها تبدیل باحسن نمایند - ملاحظه بفرمایید ماده ۱۸ تا او تا وزارتخانه داریم و همچنین هم وزیر مأمورین کردیم که برای خدمت و عطاء و عاقت و عاقت و تسریع کارها و شأن و اینها وزراء انومیدیل لازم دارند بسیار خوب اما تدبیر میفرمایند در هر وزارتخانه یک انومیدیل است برای وزیر نه خیر در هر وزارتخانه ده تا بیست تا بلکه در بعضی جاها هم زیادتر است اگر احصایه صحیح انومیدیلها را بدست ما بدهند و ما آنها را حذف کنیم دیگر لازم نیست و البتة اضافه کنیم برای آن منظور - در غالب جاها انومیدیل مستحب است بعضی جاها واجب است بعضی جاها مکروه است و در بعضی جاها حرام و حالا با این قسمتهای وسایط نقلیه که ملاحظه میفرمایند دو تا انومیدیل بیوک دو تا دو هزار تومان صد هزار تومان را حذف کنیم منظور حاصل است - آقا یک عمر را ختم کن و یک روز روزه دار - اگر یکی دو قدم آقا پیاده برود و آنوقت یک کار ما درست شود بهتر است آنوقت چیزی اضافه البتة نخواستیم بکنیم فقط گفتیم آنها خیلی منجمله زندگی نکنند و اینها هم از کرسیگی نبرند حالا موقع این صحبت است و اگر در این موقع این صحبت را نکرده باشیم بر کجا کرده باشیم و اگر جای دیگر بخواهیم بکنیم آنوقت موضوع فرمایش آقای احتشامزاده میشود که میگویند خارج از موضوع است در مادم راجع به خرج انومیدیلها ما باید این نظر را بگیریم این حاصل عراض بنده است و زیاد نخواهیم صحبت کرده باشم و آقای وزیر عدلیه که هم منصفند و هم مستحضر و این دو وقت خیلی به ایمان کمک میکند خوبست منصفانه مسئله را در نظر بگیرند و اگر موافقت با نظریه بنده بفرمایند حقیقتاً میتوان کاری کرده باشم که در آنچه چپیره شده باشد

ولیر مالیه - آقای اورنگ فرمودند که جای این مطلب اینجاست بنده هرچه فکر کردم که بینم واقعاچنین اینجا است یا نه شك و تردید دارم چون در کمیسیون بعضی از آقایان مذاکره فرمودند و در اینجا هم بیاناتی شد که مؤید شد باید عرض کنم این ماده ارتباط مستقیمی ندارد. مسئله انومبیل پارسل هم در کمیسیون بودجه صحبت شد بعضی از آقایان علاقه مند بودند که حتی الامکان کم بشود اولین موافق هم خود بنده بودم که همیشه عرض میکردم باید کم شود و متصل هم کم کردیم هم در سال گذشته کم کردیم و هم امسال و تقریباً در وزارت مالیه دیگر چیزی باقی نمانده است انومبیل ها کران میشود و تعمیرش خرج دارد بنابراین باید ضروری ها را نگاه داشت و مستحب را گذاشت اما این مطلب دیگری است که اینجا نوشته شده و خود آقایانم حقا تصدیق خواهند فرمود بودجهای تفصیلی می آید بکمیسیون بودجه در آنجا اختیار دارند و هر اندازه را که لازم بدارند حذف کنند ولی برای آنکه لازم میدانند اگر آن یکی خراب شد آنوقت تکلیف چیست فرض کنید از ده تا سه تا را حذف کردید و بقی را باقی گذاشتید اگر آن یکی هم خراب شد چه باید بشود این ماده برای اینست بملازم همه اش انومبیل نیست ماشین تحریر است ماشین آلات دیگر است بان تریبی که باید بفروشد میفروشند و پولش می رود بمبادیات مالیاتی و برای اینکه يك ماشین تحریری که لازم است بخرند این ماده منظور شده زیرا نمیتوانند منتظر شوند تا سال تمام شود و در بودجه سال آینده منظور کنند آنها که لازم نیست چیزی بخریم که اسباب خسارت است و این تبدیل با حسن در همه متهم بودجه ها میشود حالا چیزی که اضافه کردیم این است که با موافقت وزارت مالیه این کار بشود که در واقع يك تریبی ایجاد شود برای کنترل که وقت بشود و به پیشیم که آوا و اوقاً لازمست یا نه و بمجرد اینکه يك قدری کمته شد فوراً اینکار

را نکنند بلکه وقتیکه اسقاط شد و از کار افتاد آنوقت تبدیل بشود و آنچه که در مندرجات این ماده هست شاید از صدتایش یکی دوتایش انومبیل باشد مابقی اش اثاثیه دیگری است که انتقال می افتد که يك چیزی را بقیعت خوب میخرد و میشود مبلغ جزئی هم رویش گذاشت و چیز تازه و خوبی خرید که مستقیمی بشوند که برای سال آینده جزو بودجه بیاورند مثلاً بکدست فرش نوی بخرد اما راجع بخود انومبیل ها آنچه را که خود آقایان فرمودند البته صحیح است و در موقع خودی در بودجه های تفصیلی مذاکره میشود.

ولیس - آقای عرافی

عراقی - عرضی ندارم.

ولیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - بنده در کلیات نظریات خودم را راجع بقیعت وسایط نقلیه و انومبیل های وزارت خانه ها و ماده هیجده عرض کردم حالا هم عرض میکنم که غیراز وزراء که جنبه وزارت را دارند سایرین محتاج نیستند که انومبیل داشته باشند ما يك وقت صحبت میکنیم که عایدات مملکت کافی نیست و صرفه جویی باید بکنیم و معنی صرفه جویی چیست همین است که يك اقلام زیادی را حذف کنیم آقایان وزراء از نظر آن احتیاجی که دارند باید انومبیل داشته باشند ولی معاونین وزراء و رؤسای ادارات و رؤسای احصائیه و غیره چه لزومی دارد در سال گذشته این مسئله در کمیسیون بودجه مذاکره شد و حتی نظر دارم که آقای وزیر مالیه فرمودند اگر این چیز های مستعمل از بین برود دیگر موافقت نمی کنیم که انومبیل جدیدی خریده شود ولی این ماده بنظر بنده با آن منظور مخالف است چون این جا ما اجازه می دهیم که انومبیل ها را تبدیل با حسن کنند. فرض کنید يك انومبیلی که دارید می فروشید به هزار تومان و يك انومبیل بیوک بخرید هشت هزار تومان. لازم نیست يك کسبه صبح باید از منزل بیاید وزارت خانه با انومبیل بیاید

در شکه سوار شود برود و بر گردد آن هم مثل سایر مردم است. هر کسی به عقیده بنده خودش استطاعت دارد مثل همه مردم از مال خودش بخرد والا نباید اشخاصی از مال دولت و خزانه عمومی مملکت يك استفاده هائی بکنند که ببرد مملکت نم بخورد. این عقیده بنده است و آقای وزیر مالیه هم یقین دارم خودشان با این نظر موافقت برای اینکه ایشان نشان داده اند که کوچکترین صرفه جویی را در امور مالیه مملکت میکنند خوبست اقدام بفرمایند و این قسمت را حذف کنند در بودجه هم هر جا که مخارج زیاد است اینها را حذف کنیم يك مبلغی طبعاً صرفه جویی میشود و اینها اختصاص بدهند به تعلیمات ابتدائی تا مردم باسواد شوند. بایر ای صحیه. آن صحیه که این قدر صحبت و مذاکره میشود برایش.

دکتر طاهری (مخبر) - این تذکراتی که آقای ملک دادند خیلی به موقع بود برای اینکه در موقعی که بودجه ها نوشته میشود این نکات رعایت شود خودشان هم تشریف دارند اینجا هر قسمتی که لازم است حذف کنند آقای وزیر مالیه هم موافقت و وعده که سال گذشته دادند بطوری که حالا هم فرمودند در قسمت وزارت مالیه مجری کردند و حتی انومبیل ادارات بزرگتر را حذف کردند و در قسمت های دیگرش خودشان در کمیسیون بودجه هستید. اما اگر این ماده حذف شود الان ضرر دارد یعنی بر مخارج افزوده میشود برای اینکه ماده نمیکوید هر کس انومبیل داشته باشد. تصویب انومبیل مال این ماده نیست (اعتبار - این ماده تصویب شود یعنی انومبیل ها نوسود) این ماده میگوید اگر يك چیز هائی در يك وزارت خانه وجود داشته باشد بطور آنکه این ماده استفاده میکند. در ضمن شاید يك انومبیل هم باشد و مستعمل باشد بخواهند تعمیر کنند حق اجازه تعمیرش را داشته باشند بشرطی که در بودجه باشد نه این است که تصویب این ماده مستلزم این باشد که يك وزارت خانه انومبیل داشته باشد. بلکه اگر این ماده تصویب شد يك وزارت خانه یکی دو تا انومبیل مستعمل

داشته باشد بایستی آنها را بیاندازد دور و از تو بخرد بلکه بتواند با يك مختصر کسکی تبدیل با حسن کند پس بنا بر این با حسن استقبال و تصدیق فرمایشات حضرت عالی مقتضی است که باین ماده رأی داده شود و آنوقت در موقع خودش هم انومبیل حذف شود.

ولیس - آقای اعتبار

اعتبار - مسئله انومبیل يك چیز تازه نیست که مجلس عدم علاقه خودش را نسبت بآن نازم اظهار کرده باشد همیشه در موقع بودجه و هر وقت فرصتی بدست آمده این موضوع اینجا بحث شده و بالاخره جواباً گفته شده که هر وقت بودجه ها که می آید در اینجا اعتبارش را حذف کنیم. آقای دکتر طاهری فرمودند در کمیسیون بودجه و در موقع بودجه ها این کار شود. بنده در کمیسیون بودجه بوده ام خودشان هم ملاحظه فرموده اند که همیشه حذف کرد. حتی موافق نشدم که يك انومبیل حذف کنیم و نمیشود کم کرد بنده در کمیسیون به آقای وزیر مالیه عرض کردم که انومبیل مسری است و مثل مرض شده است و کسالت می آورد ما میتوانستیم در بودجه های مملکتی حذف کنیم ولی از آنطرف زحمت و جدیت و اظهار عدم علاقه که میکردیم نتیجه این طور میگردیم که در بلدیها هم انومبیل بازی شایع شده الان بلدیها برای مخارج جاری شان معطلند و صحیه معطل است طیب صحی را نمیتواند حقوق بدهد آنوقت برای حاکم انومبیل میخرد بالاخره از محل بلدیها یا به حکام حقوق میدهند که انومبیل هاشان را عوض کنند اینها انومبیل های غیر مرئی است يك انومبیل های مرئی است که در بودجه منظور است و يك انومبیل های غیر مرئی است که از محل بلدیها یا حکام استفاده میکنند وزارت داخله هم سابقاً این اجازه را بآنها داده و در غالب جاها ما می بینیم که حکام انومبیل دارند و يك مبلغ های زیادی برای مخارج انومبیل حاکم از بلدیها گرفته میشود و روزی دو پوط بنزین لازم است يك قلم مخصوصی برای این کار

باز شده بنده خیال میکنم خود آقای وزیر مالیه که همیشه طرفدار این معنی بوده اند که انومبیل بایستی از نظر کار و از نظر حفظ حیثیت دولت باشد و آنچه که از این قسمت تجاوز میکند با مخارج و با گرانی که در هر قسمی از انانیه انومبیل پیدا شده بنظر بنده اصراف است و نباید کرد راجع بانومبیل ادارات حالا نیدانم که وارد جزئیات بشوم و توضیح بدهم غالب آقایان ملاحظه فرموده اند و شاید آقای وزیر مالیه تصادف نکرده که ببینند این انومبیل ادارات صرفاً بمصرف کار اداری نمیرسد يك کار های خصوصی هم غالباً با این انومبیلها میکنند و این هم بد نیست که معلوم شود يك انومبیل را که بایک وزارتخانه یا اداره میخرند و نگاه میدارند باینکه از سیستم های خوب میخرند بمذلك انومبیلی که افلا باید پنج شش سال کار بکند خیلی زود اسقاط میشود و زود مستعمل میشود برای اینکه يك حرکات و ایاب و ذهابهای غیر لازم که شاید مورد نداشته باشد و صرفاً جنبه خصوصی و شخصی دارد با آنها میشود باین جهت بنده خیال میکنم که ما اگر ما این ماده را تصویب کنیم آقایان موفق نمیشوند که در بودجه آن نظر خودشانرا اعمال کنند و بنظر بنده ما بایستی این ماده را رد کنیم از مجلس حالا آنهاست که در بودجه هست باشد ولی این تعویب را با اینکه اسقاط میشود اجازه بدهیم نو کنند بالاخره این دوره تمام نمیشود تمام شدنی نیست این یکی - یکی بنده مخصوصاً از آقای وزیر مالیه استدعا میکنم حالا که محاسبات بلديه ها بدست وزارت مالیه افتاده است این موضوع انومبیلهاست که از عمل بلديه ها که خودشان مسرفند که این عوارض باچه زحمت و باچه وضعیتی از مردم گرفته میشود این را حذف بفرمایند و جلوگیری بفرمایند و این عوارض را بگذارند بمصارف عمومی و سلاح مردم خرج شود.

وزیر مالیه - تصور میکنم آنچه که لازم بود گفته شده و بنده شرح مجددی ندارم عرض کنم باید گذاشت بقضایات عمومی مجلس که از این عبارت چه بر میآید بنده مکرر عرض کردم ارتباطی با این مطلب ندارد که پیشنهاد میکنند

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - پیشنهاد آقای دشتی قرائت میشود:

بنده تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم

تبصره - هر وزارتخانه بیشتر از يك انومبیل نخواهد

داشت.

کلالی - سخاقت ندارد.

رئیس - آقای دشتی بفرمایید پشت کرسی نطق نند

نویسها نمی شنوند

دشتی - چون مختصر میخواهم عرض کنم نمینخواهم

زحمت بدهم عرض کنم بنده خیلی خوشوقتم که نماینده

دولت در اینجا آقای وزیر مالیه هستند و ایشان همین

طوری که حالا اظهار فرمودند در وزارت مالیه همین

کار را کرده اند یعنی در بودجه مطابق نظریه مجلس رفتار

فرموده اند و از این جهت بنده این پیشنهاد را کردم و از ایشان

استدعا میکنم که با نظر موافقت این پیشنهاد را تلقی بفرمایند

و اینکه آقای غیر اینجا گفتند موقع این نیست که

در این مسئله حرف بزنیم بمقتضای بنده در قانون منعم

بودجه در تمام قضایای ممالک می شود صحبت کرد در

پرگرام دولت و قانون بودجه میشود در تمام قضایای

ممالک صحبت کرد مخصوصاً این قانون منعم بودجه

که يك قسمت زیادی از قوانینی که باید مستقلاً تقدیم مجلس

شود مثل تادیه قروض بانگلیس یا پولی که باید بمسئو

مولیت بدهند یا اشل معلمین یا قسمتهای دیگری که

باید در ضمن قوانین عدلیه بیاورند اینها را در ضمن

قانون منعم بودجه چنانچه اند و آورده اند در يك چنین

لاجه بطریق اولی ما میتوانیم راجع بانومبیل وزارتخانهها

صحبت کنیم. بمقتضای بنده زائدترین چیزها برای وزارتخانهها

انومبیل است حتی این اندازه هم که آقایان بفرمایند

بسیار احتیاج یا برای پرستیژ دولت بنده این را هم

موافق نیستم ملاحظه بفرمایید بکنفر آقا صبح کلاس این

است که برود وزارتخانه و ظهر بیاید منزلش این آنقدر

محتاج بانومبیل نیست بادرشگاه هم میتواند برود و برگردد

و پرستیژ دولت به صحت عمل و تقوی و حسن عمل است

نه بانومبیل (صحیح است) مثلاً زمان خلفاء راشدین

را در نظر بگیریم آیا پرستیژ خلفاء راشدین از حیث

سیاست بیشتر بود یا فرض بفرمایید راجه های هند که سر

نایبشان بر از جواهر است البته پرستیژ خلفاء راشدین بیشتر بود

پرستیژ هشت وزراء صحت عمل و تقوی و امانت و

مواظبت کامل در کار است والا انومبیل به آدم پرستیژ

نمیدهد. بمقتضای بنده وزارتخانهها مطلقاً محتاج انومبیل نیستند و

بدیختانه در وزارتخانهها يك انومبیل بازی عجیبی پیدا

شده است و هر وزارتخانه يك انومبیلهای مخصوصی دارند

بنده برای نمونه یکی که همین چند روز پیش از این

دیدم و بادم آمد عرض میکنم گویا پارساان بود رفته

بودیم رشت و از رشت تا ماژندران بنده با انومبیل طرق

بودم وزارت طرق يك انومبیل خیلی قشنگ نو داشت

و رنگش هم رنگ بژ و يك انومبیل خیلی موقری بود

شاید همه دیده باشند عرض کنم همین چند روز پیش

از این آقای منصور الملك يك پوک هشت سیلندری

هفت قری که تقریباً نه هزار تومان ده هزار تومان میشود

برنگ سیاه گرفته اند این برای چیست؟ اگر برای رفع

احتیاج بود که آن انومبیل سابق بود چرا این انومبیل

جدید را میگیرند شما اگر بروید در وزارت طرق ملاحظه

بفرمایید که هر چه يك انومبیل دارد و همه اش مال

وزارتخانه است اگر در راه آهن يك مهندسی باشد

محتاج به سفر است باشد یا مفضی باشد محتاج به مسافرت

زیاد باشد حضور حتم انومبیل لازم دارد آنها بجداقل

انومبیل یعنی يك انومبیلی باشد که فرد بنده نمیتواند

که رفع حوائجش را بکند والا انومبیل نه هزار تومانی

و ده هزار تومانی یا بودجه کم مملکت ما متناسب نیست

این آقا قضیه ذیل و فتجان است ملاحظه بفرمایند رئیس

مجلس شورای ملی انومبیل ندارد یعنی برای ریاست مجلس

شورای ملی که بالاخره رئیس قوه مقننه مملکت است و

پارلیس الوزرای این مملکت برابری میکند انومبیل نیست

و مجبور است سوار انومبیل شخصی خودش بشود آن

وقت شما برای هر وزارتخانه و هر اداره کوچکی يك انومبیل

بلافاصله سنا انومیل درآمد (خنده نمایندگان) عرض
 اکم اداره فلاحت و اداره صناعت و قتی که مجزای بودند
 دونا انومیل داشتند ولی وقتی که یکی شد باز دو
 انومیل دارند و یکی قناعت نمیکند مجلس شورای ملی
 باین مسئله مخالف است بنده این پیشنهادی که کردم فقط
 از همین لحاظ بود بنده دیدم غالب آقایان مخصوصاً
 مخالف هستند و میگویند پیشنهاد حذف کنیم چون میدانستیم
 که در کلیه موافقت نخواهند کرد و مدهاست عادت
 داشته اند که انومیلهای متعدد زیر پاشان باشد بکمرته
 بایم و بگوئیم حذف کنیم قبول خواهند کرد از این
 جهت بحد متوسط نوشتم که هر وزارتخانه يك انومیل
 داشته باشد مثلاً بعضی وزارتخانه ها هست که بنده
 میدانم اصلاً انومیل برای چه میخواهند مثلاً وزارت
 معارف آقا صبح وزیر معارف با می شود می آید اداره اش
 بدهم میرود مترش خودش هم انومیل شخصی دارد
 چرا با انومیل وزارتخانه سوار می شود آخر چه لزوم دارد
 این کارها بالاخره اگر بک وزیر بود دارد خودش انومیل
 شخصی هم دارد (اورنگ - انومیل شخصی ندارد) انومیل
 ده هزار نوماتی دارد شما اطلاع ندارید مگر بد زآنکه
 وزیر معارف شده اند آن انومیل را فروخته باشند و
 الا انومیل آقای اعتماد الدوله را همه ما دیده ایم
 (اورنگ - خبر ندارند) حالا در صورت نداشته باشند
 بنده میگویم آقا مگر ضروری دارد آدم سوار درشکه
 بشود باید اداره (اورنگ - بنده با اصلش موافقم)
 والی يك ایالتی بیشتر محتاج انومیل است بایک وزیر
 بنظر بنده والی ایالت بیشتر محتاج است برای اینکه
 مجبور است حوزهای مختلف را مدیریت خودش سر کشی
 بکند ولی وزیر معارف هیچ کار ندارد صبح پامیشود
 از مترش میرود وزارتخانه و تنها خرید انومیل نیست
 که ضرر بودجه مملکت میزند مخارج انومیل هم هست
 که ضرر بودجه مملکت میزند عرض کنم یکی از کلالی
 که همانجا نزدیک بنده نشسته بود میگفت بنده امسال در
 قم دیدم یکی از اعضاء خیلی کوچک يك وزارتخانه
 سوار انومیل وزیر شده آمده هم اعضاء اداره لازم نیست
 رضای وزیر سوار می شوند شوفاها غالباً انومیلهای
 وزارتخانه را بر میدارند گرا به میدهند ایطرف و آنطرف

خودش وقت نداشته است این ترتیب اتخاذ شده است که
 يك کمیسیون بزرگ هیجده نفری از اعضاء خود مجلس
 دارای هر نوع عقیده باشند و مرور کنند و اصلاح کنند
 حالا اگر بشود هر وزارتخانه يك انومیل لازم داشته
 باشد می شود وزارتخانه پیش از يك انومیل لازم داشته
 باشد ترغن بفرماید وزارت طرق ولی البته افراط نباید
 بشود بنده اینها که فرمودند بدم نمی آید انومیل جدید
 خرید باشد (بعضی از نمایندگان - خریدمانند) ولی
 طرق همیشه چندین انومیل داشته اگر از حد لزومش
 زیادتز هم داشته باشد و آرا کم کنیم باز عدم برایش
 نخواهد ماند اداره نظمه که جزء وزارت داخله است خود
 وزارت داخله مشتمل است بر اداره نظمه و صحبه و
 سجل احوال و احصایه اینها انومیلهای مختلفی دارند
 عرض کنم بعضی وزارتخانه ها زیاد لازم دارند و بعضی
 ممکن است خیلی کم لازم داشته باشند و يك انومیل
 واقفاً بتواند قناعت کنند لذا بنده میخواهم تقاضا کنم
 همانطور که ایشان فرمودند بنده در آن اصلاح موافقت
 میکنم ولی اینکه پیشنهاد شده شامل مطالب دیگر هم هست
 تبدیل با حسن و اینها شامل مطالب دیگری هم هست اگر
 این ماده مشتمل بر این مطلب بود که وزارتخانه ها بقدر
 انومیل داشته باشند آنوقت يك نبره هم اضافه بکردند
 که قلاقدر کمتر داشته باشند و مناسبتر بود ولی این
 مسئله عرض کردم بالاخره همان یکی هم که خراب شد
 باید نمرش کنند اما اینکه يك نبره علاوه کنیم که
 یکی زیادتز باشد آقایان باید توجه داشته باشند که
 اینکارها اشتراکی است میان دولت و مجلس با هم کار
 میکنند و باید عملی باشد و عملی شدنش این است که
 محتاج مطالعه است اگر يك قانونی هم حالا پیشنهاد شد
 و طرح قانونی بود برفت يك کمیسیونی و مطالعه میشد
 فعلاً هیچ چیزی را قبول کردن ممکن است اشکالات
 عملی پیدا کند و دوباره تاجار شوند يك قانون دیگری
 هم بیاورند بگویند فلان وزارتخانه میخواهد يك انومیل
 اضافه کند و يك قانون جدیدی لازم داشته باشد لهذا
 نمی دارم این مسئله تغییر و تبدیل و مرمت را در جای
 خود تصویب بفرمایند و در کمیسیون بودجه راجع با انومیلها
 همانطور که مذاکره شد يك دقت بیشتری بشود.

رئیس - آقای رهنما عرض کرد - بون بودجه هستید؟
 رهنما - بنده عرضی ندارم يك پیشنهاد دیگری داده ام
 دهنی - خوب حالا پیشنهاد ایشان خوانده شود.
 رئیس - رأی پیشنهاد شما را مؤخر بگذاریم؟
 دهنی - بلی.
 رئیس - پیشنهاد آقای رهنما
 پیشنهاد میکنم جمله وسائط قلبه و ماشین آلات مستعمل
 در ماده هجدهم حذف شود
 رئیس - شیهه این پیشنهاد را آقای احتشام زاده
 کرده اند
 رهنما - از مذاکرانی که در این ماده بعمل آمد تقریباً
 آقای وزیر مالیه و آقای مخبر کمیسیون که شخص
 باهوشی هستند و نمایلات مجلس را حس میکنند متوجه
 هستند که وضعیت این ماده الآن در چه حالی است یعنی
 تقریباً تمام نمایندگان معتقدند که يك افراط کاریهای
 راجع با انومیل شده بعد از آن عقاید مختلفی پیدا شده
 آقای دهنی حد متدلس را معتقدند که يك انومیل
 داشته باشد بعضی ها معتقدند که اصلاً نداشته باشد
 آقای وزیر مالیه معتقدند که يك وزارتخانه ممکن است
 يك انومیل احتیاج داشته باشد یکی دونا احتیاج داشته
 باشد و بالاخره چیزی که محقق است این است
 که وضعیت انومیل های دولتی با وضعیتی که
 امروزه مملکت ما دارد از جهت بودجه و مصارف لازم
 يك وضعیت غیر متناسبی است يك مملکتی که صحبه
 یا مدارس با اشل مستخدمینش مستخدمین رتبه یکش
 اینطور است سالی صد هزار تومان باید بودجه انومیلش
 باشد (بعضی از نمایندگان - بیشتر است) آقایان بگویند
 بیشتر است. بنده معتمد آقای وزیر مالیه موافقت میکند
 باین شکل که عجالاً این کلمه وسائط قلبه و ماشین
 آلات را از این ماده ما برداریم و بسلاصتی این ماده
 تشریف ببرند (بعضی از نمایندگان - ماشین آلات باید
 باشد) ماشین آلات هم مقصود همان موتور است (بنده
 از نمایندگان - وسائط قلبه را برداریم) بسیار خوب
 همان کلمه وسائط قلبه را برداریم و ما بقی ماده را ما ز

این بل عبور بدهم برود و در کمیسیون بودجه چون آقای وزیر مالیه خودشان گفتند در بودجه های تفصیلی مخارج انومیل می آید مطابق ماده واحده آخر اردیبهشت چهار پنج روز دیگر می آید در آنجا آوقت خودمان می نشینم آقای وزیر مالیه هم شریف دارند و در کمیسیون بودجه يك تریبی بدهند که حقیقتاً این اشتراک نظر نمایندگان و آقای وزیر مالیه در يك نقطه عمل بیاید از این جهت بنده پیشنهاد کردم این کلمه وسائط نقلیه حذف شود.

مؤید احمدی (منشی) - ماشین آلات را بزینم رهنما - بلی

وزیر مالیه - این ماده البته برای وسائط نقلیه نیامده صدتا ماشین آلات یکیش وسائط نقلیه است و قصد آقایان این بود که وسائط نقلیه ادارات و وزارتخانه ها زیاد شده و باید صرفه جویی در بودجه ممالکتی بشود ولی برای اینکه آقایان بفرمایند که شاید ترجیحش این باشد که اجازه ضمنی باشد برای اینکه وسائط نقلیه جدیدی بگیرند و زیاد کنند بنده اصلاً تلفیقی بوسائط نقلیه اش ندارم و موافقت میکنم با این پیشنهادی که آقای رهنما کردند که اصلاً تسهیل میکند کار را. عمده قصد چیزهای دیگر است.

رهنما - همان کلمه وسائط نقلیه حذف شود
رئیس - آقای دشتی هم همین فایده مندند.
دشتی - بلی.

رئیس - آقای احتشامزاده منظور جنابعالی هم تا این شده احتشامزاده - بلی همان وسائط نقلیه بود.

رئیس - آقای روحی ارجاع بکمیسیون هم باید در حسب تقاضای مخبر باشد. رأی میگیریم بماده

مخبر فرهمند - بنده يك پیشنهاد دیگری کرده بودم
رئیس - عین پیشنهاد آقای دشتی است
مخبر فرهمند - ادارات ضمیمه است.

رئیس - بنظر بنده منظور آقای بطور اشد حاصل است
میل دارید بخوانند
بنده پیشنهاد میکنم زبیره ذیل را بهاده هیجدهم

شده است بعبادات جاری نحو بل نماید و چنانچه در آخر سال معلوم شود که بهات لرقی و نزل اعمار خارجی کسری حاصل شده وزارت پست و تلگراف مکلف است که تفاوت مذکور را در بودجه سال بعد خود تأمین و تأدیه نماید.

رئیس - آقایان بیکه با ماده بیستم موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب نمایندگان برخاستند) تصویب شد.

[۳ - مولع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - قسمت زیادی از آقایان پیشنهاد کرده اند جلسه را ختم کنیم. لازم است تذکر بدهم که تفاق شدید داریم ما باینکه لایحه ششم بودجه را سرعت بکنند از وی اداره مباشرت بنده را متذکر کرده است که قانونی گذشت است این است که پرداخت های مالیه مطابق ماه اسفند ۱۳۱۱ بوده باشد عمده و کلاً برعهده - ایقافزوده

شده است ترجیحش اینطور می شود که يك قسمت از حقوق جاری مجلس شورای ملی موق بهازاد واز بنده تقاضا کرده است که دراول جلسه آینده بطور مجل آن کار را تمام کنیم و بعد باین لایحه پردازیم اگر اجازه میفرمایید جلسه آینده یکشنبه بیست و چهارم سه ساعت قبل از ظهر باشد آقای ملک مدنی يك پیشنهادی کرده اند که سه ساعت و نیم باشد بعضی از نمایندگان - صحیح است بعضی دیگر - چهار ساعت

رئیس - بفرموده بنده اگر آقایان بوضعی اشریف بیاورند که سه ما بنوائیم جلسه را دایر کنیم مجبوع کارهای جاری بدانخواه انجام خواهد گرفت (مجلس سی و پنج دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

وزارتخانه ها و ادارات مستقل پیش از يك انومیل نخواهند داشت.

مخبر فرهمند - عرض کنم بالاخره بایستی در انفرط رفت نه در تقریط نه گفت هیچ لازم نیست و نه اینطور که حالا هست باشد. هر وزارتخانه دارای چندین ادارات تابعه است که اینها هر کدام انومیل دارند اگر بوزارت داخله يك انومیل بدهند اداره نقلیه است سجل احوال است صحبه است همینطور سایر ادارات نمیشود گفت وزارت داخله تمام حوائجش را بایك انومیل رفع کند پیشنهاد بنده بین دو نظر است و تصور میکنم مخالف ندانند باشد.

رئیس - این پیشنهاد را بنده نمیتوانم رأی بگیرم برای اینکه بین ما تا اگر کلمه وسائط نقلیه را حذف کردند معنی این نیست که انومیل نباشد گفتند در يك موقع دیگری بودجه تفصیلی هست و تیکه دولت آزا قبول کرد معنایش این نیست که اصلاً موضوعاً وجود ندارد. رأی گرفتن این پیشنهاد چه جور است.

مخبر فرهمند - بنده استرداد میکنم مقصود این بود که در کمیسیون مذاکره شود.

رئیس - رأی میگیریم بماده هیجدهم با حذف کلمه وسائط نقلیه آقایان موافقتن قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده نوزدهم را می خوانیم. ماده آخر است.

ماده ۱۹ - حق الکفاله فقط شامل حقوق و مدد معاشهای ثابت میشود و فقط در مواردی دادن حق الکفاله جائز است که اعتبار شغل کفالت شده آزاد باشد.

رئیس - اشکالی نیست. موافقتن با ماده نوزدهم قیام فرمایند (اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده بیستم. عدد کامل: ماده ۲۰ - وزارتخانه مجاز است وجه بروات پستی را از محل عایدات جاری برداخته و میالقی را که از محل بروات پستی عاید میشود در عرض وجهی که قبلاً برداخته -